

ONCE UPON A TIME IN GAZA

Títol original: *Once Upon a Time in Gaza* **Direcció:** Mohammed Abou Nasser, Ahmad Abou Nasser **Guió:** Mohammed Abou Nasser, Ahmad Abou Nasser, Claude Dauphin **País:** Palestina **Durada:** 87 min **Any:** 2025 **Gènere:** Drama, acció **Interpretació:** Nader Abd Alhay, Majd Eid, Ramzi Maqdisi... **Música:** Amin Bouhafa **Fotografia:** Christophe Graillot

Versió original en àrab, amb subtítols en espanyol

SINOPSI

Gaza 2007. Un jove estudiant anomenat Yahia entaula amistat amb l'Osama, un carismàtic traficant amb un gran cor. Junts comencen a vendre drogues en un restaurant de falàfel, però es veuen obligats a enfrontar-se a un policia corrupte i al seu ego desmesurat... (FilmAffinity)

CRÍTICA

19/05/2025 - CANES 2025: *Amb el seu estil humanista, precís i relaxat, els germans Arab i Tarzan Nasser barregen el que és veritat i el que és fals, la realitat i la ficció, el cinema de gènere i la radiografia geopolítica*

"Un elefant s'amaga darrere d'un pal, però ningú no el pot veure. Com és possible? Perquè està ben amagat". Aquesta broma, explicada per un dels protagonistes d'*Once Upon a Time in Gaza*—i que el fa riure a riallades, malgrat que el seu interlocutor no l'entén—, la nova pel·lícula dels germans **Arab i Tarzan Nasser**, que ha estat presentada a la secció Un Certain Regard del 78è Festival de Canes, il·lustra força bé l'humor tan singular i subtil del duo de cineastes palestins, els llargmetratges dels quals *Dégradé* (a la Setmana de la Crítica de 2015) i *Gaza mon amour* (a la secció Orizzonti de Venècia 2020) van tenir ja una gran acollida. El seu cinema, que es concep com un calmant, aborda tanmateix totes les qüestions pesades i esgotadores que oprimeixen l'existència quotidiana en aquesta regió del món, si bé és cert que ho fa amb una gran llibertat narrativa que els cineastes despleguen aquesta vegada en diverses dimensions, sota la forma favorita, que prioritza la senzillesa a una escala molt humana.

"Ets diferent de tots els meus altres amics". És 2007 (en plena època de bloqueig), i som a Gaza, seguint els passos de dos amics que sobreviuen a l'escassetat mitjançant un rudimentari trànsit de tranquil·litzants basat en el robatori de receptes mèdiques i els lliuraments a domicili per part del taxista Osama (**Majd Eid**), que entrega les comandes en pans de pita prèviament preparats en una petita botiga de falàfel regentada pel jove Yahya (**Nader Abd Alhay**). El primer, endurit però afectuós, porta la veu cantant, mentre que el segon, una mica depressiu, somia obtenir permís per sortir del territori per primera vegada a la vida i així poder veure la seva família, que és a només una hora amb cotxe. Però el policia corrupte Abou Sami (**Ramzi Maqdisi**), que vol convertir l'Osama en informant, farà que tot salti pels aires... I dos anys més tard (just després de l'operació militar israeliana coneguda com a Plom Fos), seleccionen en Yahya per casualitat per al paper principal d'*El rebel*, "la primera pel·lícula d'acció feta a Gaza", escrita pel Ministeri de Cultura local. El jove, que s'encarrega d'interpretar "un símbol nacional", "un màrtir", "un Rambo", "un veritable heroi", aprèn l'ofici d'actor en un rodatge caòtic i amb un pressupost ínfim. Però Abou Sami —ara ascendit a comandant— no triga a tornar a entrar en escena...

"Et creus que ets en una pel·lícula?" A partir del fil clàssic d'un relat de gènere (tràfic, arrest, interrogatori, amenaces, venjança) amb ecos de *western* modern (també hi ha un duel cara a cara), que es complementa amb una excel·lent banda sonora per cortesia d'**Amine Bouhafa**, *Once Upon a Time in Gaza* teixeix tota la complexitat de la situació. Referències, detalls suggestius (pites embolicades en diaris, informatius a la televisió, etc.), discursos summament polititzats de la pel·lícula dins la pel·lícula, reaccions viscerales en el rodatge vinculades a la proximitat de les escenes amb la realitat del conflicte... Els germans Nasser creen múltiples efectes de mirall a la frontera entre veritat i ficció, que interactuen amb la trama principal. Aquest treball de guió tan precís s'amaga sota un afecte sincer pels personatges i una ironia continguda però constant que permet als cineastes explorar el terreny altament inflamable de la política sense arribar a cremar-se en cap moment, en una mena de resistència poc convencional que no es deixa enganyar per res ("no jugueu amb les vostres armes"), però que diu molt.

Fabien Lemercier – cineuropa.org